

ГЕНЕРАЛ
-ПОТПУКОВНИК
МЛАДЕН
ЋИРКОВИЋ,
КОМАНДАНТ
КОПНЕНИХ
СНАГА

ПОЗИТИВНИ СИГНАЛИ

Реформама стварамо услове да Војска знатно допринесе стабилности у држави и региону, укључи се у интеграције и тако нашу земљу учини поузданијом за економски развој и финансијска улагања

Копнене снаге обухватају јединице ранга бригада-пук на простору уже Србије, граничне јединице на 1.046 километара државне границе према Бугарској, Македонији и Босни и Херцеговини, те саставе који обезбеђују Копнену зону безбедности и административну линију према Косову и Метохији. За команду Копнених снага у Нишу непосредно су везана 43 састава у којима око 15.000 људи извршава разноврсне и врло сложене задатке.

О будућем изгледу Копнене војске, међународној војној сарадњи, безбедносној ситуацији на југу Србије, проблемима у процесу реформи, уступању војних непокретности за изградњу станова и другим актуелним питањима разговарали смо са командантом генерал-потпуковником Младеном Ћирковићем.

Господине генерале, како ће Копнена војска изгледати 2010. године, после реформе система одбране?

– Копнена војска остаје основни, најбројнији и најразвијенији вид будуће Војске, што значи и носилац тежишних послова у извршавању мисија и задатака. Реорганизација се равномерно одвија на свим нивоима. Планирано је да се на оперативном нивоу оформи команда Копнене војске са седиштем у Нишу, која би као команда вида заменила четири оперативне команде које постоје у овом тренутку. Команда Копнене војске би руководила видом, бавила се обуком, планирањем, усавршавањем, припремом и извршењем одређених мисија уколико се за тим укаже потреба. На нижем нивоу Копнена војска биће организована у бригаде КоВ, а за сада је пројектована и једна специјализована артиљеријска бригада која би била ослонац ватрене подршке.

Бригаде ће чинити, углавном, пешадијски, механизовани и оклопни батаљони, али и састави инжењерије, артиљерије, ракетних јединица, ПВО и АБХО. Формирањем и компоновањем тих батаљона добили би заиста јаке и ефикасне бригаде. Овај процес ће се континуирано одвијати до 2010. године.

Колико људи ће бројати будуће Копнене снаге?

– Планирано је да Копнена војска има око 15 хиљада припадника. Важно је да ми направимо планове и конципирамо промене у војсци, са основном идејом да на нивоу струке усвојимо оно што ћемо предлагати. Наравно, тај предлог биће стављен пред највише законодавно тело, а тек када га Скупштина прихвати биће за нас обавезујући. Знам степен озбиљности и стручности са којом се приступило изради *Стратејског прегледа одбране и Предлога организације Војске до 2010. године*. Када кренемо у потпуну реализацију тог програма, знаће се тачно које се јединице расформирају, а које преформирају. Тај процес је прилично јасан, и нема много дилема шта треба да остане, а шта би из војних, економских, демографских и других разлога требало заменити, преселити или укинути.

Истовремено, неперспективна средства замењујемо перспективнијим која имамо на располагању. Јасно је да тенкови Т-55 нису перспективни. Реорганизацијом оклопних јединица добићемо моћне тенковске батаљоне, који ће бити наоружани тенковима М-84 и Т-72. Наше процене говоре да ће професионални кадар, број тенкова, стање њихове техничке исправности и друге карактеристике, омогућити да оклопне и механизоване јединице буду ефикасније и ватрено способније.

У Влади Републике Србије недавно сте, заједно са помоћником министра одбране за политику одбране Снежаном Самаршић-Марковић, замеником начелника Генералштаба генерал-мајором Здравком Поношем и групом официра која води пројекат реформе Војске, презентовали план о томе како би требало да изгледа наша армија до 2010. године.

– На врло конкретан начин приказали смо како гледамо на организацију Војске у наредних неколико година и што планирамо да учинимо у склопу њене реформе. На састанку је прецизно и детаљно приказана будућа организација и изнети материјални показатељи, рађени на бази достизања норми и стандарда модерних армија европских земаља. Било је речи о висини буџета који се издваја за Војску, али смо указали представницима Владе да наш буџет не финансира само војску или систем одбране у целини него и неке друге функције као што су здравство, социјална давања и пензиони систем на који одлази чак 28 посто војног буџета. Представници Владе исказали су велико разумевање за тај проблем који треба посебно преиспитати, јер оно што преостане од буџета није довољно за основну намену, а то је финансирање одбране.

Приказали смо такође и пројекцију смањења бројног стања Војске које ће моћи да буде подношљиво за друштво. У оквиру тог бројног стања, приказали смо и план организације, са поделом на видове и структуром од стратeјског до тактичког нивоа. Планирамо батаљоне модуларног типа, а од тих батаљона ће се формирати бригаде или састави који ће бити адекватни за одређене мисије. Приказали смо колико би то у целини коштало и добили пуну подршку тадашњег потпредседника владе Мирољуба Лабуса и министра финансија Млађана Динкића. Обећали су да ће нас подржати и изразили позитиван став због конкретног и прецизног информисања.

ИСПРАВЉАЊЕ КАДРОВСКЕ ПИРАМИДЕ

Имамо велики број бригада и батаљона по формацији и, наравно, у њима прописане дужности, чинове и положајне групе. У неким бригадама имамо 5 до 6 батаљона или дивизиона, а кад покушамо да се организујемо за извршавање неког задатка, видимо да, реално, немамо ни један батаљон. Од три моторизована батаљона у бригади, када покушамо да направимо један, попунимо га са само 75 посто. Више нећемо да се обманујемо како имамо три батаљона, већ ћемо направити тај један који заиста постоји. Смањењем броја бригада и батаљона, још ће се више указати потреба за смањењем формацијских места чина потпуковника и пуковника. До 31. маја ове године пензионисано је 99 потпуковника из Копнених снага.

Утисак је да су представници Владе разумели да са реформом и тако конципираном војском, стварамо услове да она значајно доприноси стабилности у држави и региону, укључи се у интеграције и тако нашу државу учини стабилнијом за економски развој и финансијска улагања.

Да ли је то позитиван помак који су припадници Војске очекивали у стварању бројчано мање, али савременије и ефикасније армије?

– Да, то је управо такав позитивни сигнал. Добро је да не буде све у сфери теорије, већ да има и конкретних корака у охрабривању наших намера да учинимо војску ефикаснијом, модернијом и стабилнијом. То свакако иде спорије него што бисмо ми желели, али и тај први конкретан корак улива оптимизам и сигурно је значајан. Надамо се да ће временом таквих сигнала бити све више.

Реформе прате и отпуштање људи с посла и други egzистенцијални проблеми. Каква је ситуација у Копненим снагама по том питању?

– То је свакако велики проблем. Имамо велики број људи који су у зрелим годинама, са 15 до 25 година стажа, са чиновима мајора, потпуковника или пуковника, а њихов број тренутно је заиста далеко већи од наших потреба. Шта са тим људима? Како обезбедити подмлађивање кадра и како смањити број лица са високим чиновима, а да притом људи који су честито и професионално радили у војсци, не буду, једноставно, избачени из система. У трагању за најповољнијим решењем, детаљно и одговорно су разрађени критеријуми. То није идеално, али је боље да сваки припадник Војске зна своје место.

Проблем са цивилним лицима у Копненим снагама не постоји. У нашим борбеним јединицама имамо цивилна лица која се баве конкретним пословима, као што су, на пример, механичари, кувари и друге специјалности у оквиру занатских, производних и услужних делатности. Много је мањи број канцеларијских занимања, а проценат зоступљености цивила у Копненим снагама је такође мали.

Како оцењујете безбедносна ситуацију на југу Србије?

– Нема битног нарушавања стабилног безбедносног стања на југу Србије. Охрабрује и много говори податак да, скоро три године, није било терористичких напада на припаднике Војске. Уз то, све чешће Албанци на југу Србије сарађују са припадницима Војске, што доприноси стабилизовању нормалног живота. Има ситуација и када грађани албанске националности помажу војсци. Бројни су и примери када војска помаже нашим грађанима, било превозењем, било пружањем медицинских услуга или изградњом путева. Мислим да ове чињенице додатно илустрирују стање безбедности на југу Србије. Имам контакте са представницима локалне самоуправе у Прешеви, Бујановцу и Медвеђи по разним питањима и сарадњу са њима оцењујем као веома коректну.

Припадници Копнених снага свакодневно извршавају одговорне задатке обезбеђења административне линије према Космету и контроле Копнене зоне безбедности. Тај задатак обављају само професионални војници, тако да је на базама већ живео модел професионалне војске. Које предности и проблеме се већ сада могу гледати у њеном функционисању?

– Предности су значајне. Професионални припадници са много већим степеном сигурности и поузданости извршавају задатке. Много је мањи ризик да ће се нешто из незнања или неискуства учинити погрешно и заиста су смањени појединачни инциденти у Копненој зони безбедности и на административној линији. На тај начин, изграђујемо и однос према могућим мисијама војске. У амбијенту где су безбедносни услови сложени, исказујемо и ту способност да професионалним радом не доводимо у питање непримерено реаговање, што је квалитет који ће нашим професионалцима бити потребан за извршавање сличних задатака било где у свету.

Негативних ефеката је мало, а огледају се, пре свега, у материјалној сфери, зато што има повећаних трошкова за надокнаде професионалцима.

Шта највише оптерећује рад у Копненим снагама?

– Проблеми су углавном везани за материјално-финансијску сферу и степен попуњености. Све је мање војника на одслужењу војног рока, па нам, на пример, недостају војници возачи, а још нисмо системски решили да управљање моторним возилима поверимо старешинама. Проблеме око ниског нивоа попуњености и неприлагодности функционисања наших састава у тим условима морамо што пре разрешити. Проблеми материјалне природе, низак стандард наших припадника, лоша стамбена ситуација и мали проценат запошљавања брачних другова припадника Војске су познати. Сада томе треба додати и отпуштања, која додатно усложњавају егзистенцијалне проблеме.

Како тече процес уступања војних непокретности за изградњу станова?

– Реорганизацијом Војске смањено је њено бројно стање, број локација, гарнизона и гарнизонских места. Сигурно је да постоји је-

МЕЂУНАРОДНА ВОЈНА САРАДЊА

Делегација Копнених снага представљала је нашу Војску на највећој вежби оружаних снага Грчке у овој години. Вежба је изведена на полигону код Солуна. Имали смо прилику да пратимо активности припадника сва три вида, поморски десант, дејства авијације, ваздушни десант, специјалне јединице, оклопне, механизоване, артиљеријске и пешадијске саставе. Вежба је била заиста импресивна. Том приликом једино је нама уручено признање – Плакета Александра Великог, знак подршке и поштовања према нашој Војсци.

Предстоји нам и заједничка вежба са Бугарском војском. Тема је борба против тероризма, односно учешће бугарске и наше војске на заједничком задатку обезбеђења мира. У току су припреме за вежбове активности на полигону "Међа".

дан број објеката који нам није потребан, али мислим да је лош термин вишак непокретности, јер онда другима дајемо аргументе да се према тој имовини односе на неодговарајући начин. То су објекти које Војска може да искористи за решавање својих проблема и да унутрашњом организацијом створи могућности за побољшање стандарда, стамбено збрињавање и побољшање материјалног стања. У Копненим снагама има на десетине непокретности које смо ставили у службу реформе Војске, али прошле године нисмо успели ништа да реализујемо.

Погрешно се ствара слика, можда смо и сами криви за то, да је војна имовина свачија и ничија. Неке локалне самоуправе сматрају да то није наше и да ће временом то њима припасти без икакве накнаде. Мислим да греше и треба им јасно предочити да је Војска титулар те имовине и да се мора појавити у процесу њене размене или продаје. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ

